

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/185/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816204045
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3816204045.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v spore žalobkyne D. proti žalovaným: 1/ W. zastúpená Advokátskou kanceláriou MW. o zaplatenie 6.889,20 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. septembra 2016, č.k. 17C/33/2016-72, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa proti žalovaným 1/ a 2/ domáhala, aby boli súdom spoločne nerozdielne zaviazaní zaplatiť jej sumu 6.889,20 eur, a to proti žalovanému 1/ ako voči tretej osobe v zmysle § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keďže pri dopravnej nehode ním vedeným motorovým vozidlom spôsobil z nedbanlivosti smrť E. D., za čo bol právoplatne odsúdený, a voči žalovanej 2/ podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo zistenia, že vdove po poškodenom E. D. vyplácala žalobkyňa v priebehu rokov 2013 a 2014 dávky vdovského dôchodku. Vyslovil, že škodu v zmysle § 238 zákona č. 461/2003 Z. z. môže predstavovať aj vyplatená dávka dôchodkového poistenia, avšak nie každé jej vyplatenie zakladá nárok na náhradu škody. Pozostalej manželke E. D. bola vyplatená dávka, ktorá by nebola vyplácaná, ak by nedošlo k usmrteniu jej manžela; pokiaľ by ešte žil, bol by mu vyplácaný starobný dôchodok. Výška pozostalej manželke vyplácaného vdovského dôchodku tvorí ale iba časť výšky starobného dôchodku. V dôsledku smrti E. D. žalobkyňa nemusí vyplácať príjmateľovi dávky sumu zodpovedajúcu 100 % starobného dôchodku, ale len sumu nižšiu, zodpovedajúcu 60 % starobného dôchodku, čo znamená, že žalobkyni nevznikla žiadna škoda (majetková ujma) podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2. Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalobkyne rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, keď sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že výplatom vdovského dôchodku manželke poškodeného nedošlo k zmenšeniu majetku (škode) žalobcu. Vychádzal pritom z toho, že zákon č. 461/2003 je vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave špeciálny zákon, preto pri otázkach ním neupravených treba vychádzať z ustanovení Občianskeho zákonníka. Keďže v zmysle § 442 Občianskeho zákonníka je škodou ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, súd prvej inštancie v danom spore správne skúmal, či žalobkyni vôbec škoda, náhrady ktorej sa domáha, vznikla. Keďže vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že výplatom vdovského dôchodku manželke poškodeného k škode na strane žalobkyne nedošlo, konštatoval, že súd prvej inštancie správne žalobu zamietol z dôvodu neexistencie škody ako jedného zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu a po takomto závere už nemal dôvod zaoberať sa zodpovednosťou jednotlivých žalovaných.

3. Na dovolanie žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 26. júna 2018 č.k. 3 Cdo 109/2018-234 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Stotožnil sa

s názorom žalobkyne, že dovolací súd dosiaľ výslovne neriešil otázku, či pojem „škoda“ uvedený v ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. treba interpretovať v zmysle všeobecnej právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku a či môže íť o „škodu“ v zmysle tohto ustanovenia vtedy, keď dávka dôchodkového poistenia vyplácaná SM. do zavineného protiprávneho konania tretej osoby bola vo finančnom vyjadrení vyššia ako je iná dávka dôchodkového poistenia vyplácaná po zavinenom protiprávnom konaní tretej osoby. Citoval ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., v súvislosti s čím poukázal na to, že právo D. poisťovne na náhradu škody bolo upravené už v § 231 zákona č. 274/1994 Z. z. o D., v zmysle ktorého D. mala voči tretím osobám právo na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 71/2003 Z. z., ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdu Slovenskej republiky ako judikát R26/2005 dospel k záveru, že nárok poisťovne podľa § 31 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z. z. je jej samostatným regresným nárokom a vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody má táto úprava povahu špeciálneho ustanovenia. Daný regresný nárok D. nie je nárokom na náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka, ale ide o samostatný nárok na náhradu škody vyplývajúci priamo z predmetného ustanovenia zákona č. 274/1994 Z. z., ktoré má z dôvodu, že upravuje občianskoprávny nárok, povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody. Ďalej Najvyšší súd Slovenskej republiky v citovanom rozhodnutí poukázal na to, že dôvodová správa k § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. konštatovala, že právna úprava obsiahnutá v tomto ustanovení bola prevzatá z predchádzajúcej právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2003. V súvislosti s tým vyslovil názor, že aj po zmene právnej úpravy účinnej od 1. januára 2004 je zachovaná podstata tých právnych úvah a záverov Najvyššieho súdu, ktoré boli vyjadrené v judikáte R26/2005. Na základe uvedeného konštatoval, že nárok D. podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je preto jej samostatným regresným nárokom, ktorý nie je nárokom na náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka, ale samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúcim z predmetného ustanovenia. To, čo sa v pôsobnosti zákona č. 461/2003 Z. z. rozumie pod „škodou“, vyplýva priamo z § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., ktorý preto vo vzťahu k všeobecnej úprave danej Občianskym zákonníkom (lex generalis) predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis) majúci pri aplikácii prednosť. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto v citovanom rozhodnutí uzavrel, že škodou v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. treba rozumieť ujmu, ktorá vznikla tým, že D. vyplatila dávku dôchodkového poistenia v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb a preto v skutkovo a právne obdobných prípadoch nie je pre záver o vzniku škody a zistenie jej výšky významné to, či a aké dávky vyplácala niektorému príjemcovi pred zavineným protiprávnym konaním tretej osoby; určujúcim (okrem splnenia ďalších zákonných predpokladov) je, aké dávky vyplatila v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby. Iné nazeranie na škodu a jej výšku nemá pri aplikácii tohto ustanovenia zákonný podklad.

4. Na základe uvedeného preto dospel k záveru, že prvoinštančný, ako aj odvolací súd svoje rozsudky založili nesprávne na aplikácii ustanovení všeobecnej právnej úpravy (§ 442 Občianskeho zákonníka) a pod škodou v zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nerozumeli sumu, ktorú žalobkyňa vyplatila pozostalej manželke ako vdovský dôchodok a v rámci svojich právnych úprav nenáležite matematicky porovnávali výšku starobného dôchodku vyplácaného jej manželovi s výškou jej neskôr vyplateného vdovského dôchodku, preto ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil podľa § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

6. V zmysle cit. ustanovenia bol odvolací súd viazaný vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu v tom, že právny základ nároku žalobcu v danej veci je daný. Odvolací súd však z obsahu spisu zistil, že žalovaný 1/, ako aj žalovaný 2/, v konaní pred súdom prvej inštancie namietli svoju vecnú pasívnu legitímáciu v spore, ktorou sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí (keďže svoje rozhodnutie založil iba na závere, že nedošlo k vzniku škody), nezaoberal.

7. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie. V ďalšom konaní sa súd prvej inštancie vysporiada s námietkami nedostatku vecnej pasívnej legitímácie vznesenými

žalovaným 1/ a žalovanou 2/ a vo veci opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí rozhodne aj o nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania (§ 396 ods. 3 a § 453 ods. 3 CSP).

8. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).